

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра внутрішніх хвороб тварин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету ветеринарної медицини

Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ

Протокол № 11 від 16.05 2024 р

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри внутрішніх хвороб
тварин

Протокол № 9 від «15» 05 2024 р.

д.вет.н., завідувач кафедри внутрішніх хвороб
тварин

 Наталія ГРУШАНСЬКА

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант програми

д.вет.н., зав. каф. внутрішніх хвороб тварин

 Наталія ГРУШАНСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
з дисципліни
«КЛІНІЧНА ДІАГНОСТИКА ХВОРОБ ТВАРИН»
для студентів ОС «Магістр»

Галузь знань:	Ветеринарна медицина
Спеціальність:	211 – Ветеринарна медицина
Освітня програма:	«Ветеринарна медицина»
Факультет:	Ветеринарної медицини
Термін навчання:	денна форма, основний та скорочений курс, курсанти
Розробники:	Цвіліховський М.І. д.б.н., професор кафедри внутрішніх хвороб тварин, Немова Т.В., к. вет. н., доцент кафедри внутрішніх хвороб тварин, Палюх Т.А., к. вет. н., доцент кафедри внутрішніх хвороб тварин, Землянський А.О., к.вет.н., доцент кафедри внутрішніх хвороб тварин, Маринюк М.О, к. вет. н., ст.викладач кафедри внутрішніх хвороб тварин

ВСТУП

Клінічна діагностика хвороб тварин є першою клінічною дисципліною, при вивченні якої здобувачі вищої освіти, застосовуючи основні, інструментальні та лабораторні методи дослідження, опановують техніку й послідовність дослідження окремих органів і систем організму тварин, виявляють та аналізують виявлені симптоми та обґрунтовують логічну послідовність розпізнавання хвороб тварин, формують своє клінічне лікарське мислення та готуються до лікарської практики.

Мета практики

Закріплення знань, що отримані у процесі теоретичного навчання та здобуття навиків клінічного дослідження тварин.

Завдання практики Основними завданнями практики з дисципліни «Клінічна діагностика хвороб тварин» є:

- відпрацювати практичні клінічні уміння здобувачів вищої освіти клінічного дослідження тварин;
- відпрацювати практичні уміння здобувачів вищої освіти застосовувати методи візуальної діагностики;
- відпрацювати практичні уміння здобувачів вищої освіти роботи в лабораторії;
- ознайомити студентів із симптомами та синдромами різних хвороб тварин, особливо внутрішніх незаразних.
- закріпити протоколи дослідження різних систем;
- навчити аналізувати та надавати клініко-діагностичну оцінку стану за результатами клінічних лабораторних досліджень біологічних рідин;
- навчити оформляти ветеринарну документацію (реєстрація, збір анамнезу, результати досліджень).

Бази практики

Навчальна практика буде проводитись:

- ✓ у навчально-дослідних господарствах Національного університету біоресурсів і природокористування України («Великоснітинське» ім. О.В.Музиченка, «Агрономічна дослідна станція») – 15 год.;
- ✓ в навчально-науковій лабораторії ветеринарної гематології кафедри терапії і клінічної діагностики - 10 год.
- ✓ *За неможливості виїзду у навчально-дослідне господарство, практика відбуватиметься на базі ветеринарних клінік м.Києва.*

Організація проведення практики

Студенти під керівництвом викладачів проводять клінічні дослідження хворих тварин з метою виявлення симптомів, синдромів хвороб. Одночасно вони набувають навички поводження з тваринами та

методами їх фіксації.

У кожній групі студентів практикою керують два викладачі. Це є необхідною умовою виконання завдань практики і техніки безпеки роботи з сільськогосподарськими тваринами.

Основною формою організації роботи студентів на практиці є бригадна. Бригади складаються з 4 - 5 чоловік. Бригадирами призначаються найбільш підготовлені студенти. Вони допомагають викладачам у керівництві і проведенні практики.

Бригадир отримує консультацію викладача, а потім сам консультує членів своєї бригади. Перед початком практики викладачі проводять інструктаж з техніки безпеки роботи з тваринами та змісту практики, дають завдання кожній бригаді.

В організації та проведенні практики беруть участь ветеринарні спеціалісти господарств і співробітники лабораторій.

Зміст практики

Зміст практики полягає у здобутті навиків студентами щодо поводження з тваринами та методів їх фіксації, що є необхідною умовою для проведення діагностичних досліджень та лікувально-профілактичних заходів.

Орієнтовний тематичний план практики

Назва теми	Кількість годин		
	Всього	із них	
		аудиторні	самостійна робота
Тема 1. Попередні відомості про хвору тварину: реєстрація , збір анамнезу	2	2	
Тема 2. Дослідження загального стану тварини. Дослідження габітусу, волосяного покриву, шкіри, лімфатичних вузлів, термометрія тварини.	6	6	
Тема 3. Дослідження окремих органів і систем. Дослідження серцево-судинної системи	4	4	
Тема 4. Дослідження систем дихання і травлення	4	4	
Тема 5. Дослідження сечової і нервової систем	4	4	
Тема 6. Дослідження системи крові	3	3	
Оформлення щоденника з практики за результатами дослідження хворої тварини	2	2	
Всього	25	25	

Індивідуальні заняття.

Кожний студент працюючи у підгрупах повинен

- навчитися правильно підходити до тварин, а при необхідності застосувати методи їх фіксації для безпечної роботи;
- засвоїти протокол клінічного дослідження тварин;
- відпрацювати загальні методи дослідження тварини - огляд, пальпацію, перкусію, аускультацію та термометрію;
- відпрацювати методи візуальної діагностики;
- провести загальне дослідження і дослідження окремих систем та органів тварин;
- освоїти методики взяття проб крові і сечі;
- освоїти методики дослідження фізико-хімічних і морфологічних властивостей біологічних рідин (крові, сечі) у клінічно здорових і хворих тварин;
- аналізувати і інтерпретувати отримані результати досліджень;
- розвивати клінічне мислення, творчий підхід при вирішенні практичних питань з діагностики хвороб тварин;
- комунікувати з колегами та допоміжним персоналом з професійних питань, як у письмовій, так і усній формі;
- правильно оформляти результати досліджень.

Методичні рекомендації.

Кожний студент отримує щоденник з проходження навчальної практики з дисципліни «Клінічна діагностика хвороб тварин», в якому відмічає результати власних досліджень тварини.

Орієнтовний тематичний план виїзних занять

Назва теми	База проведення занять	Кількість годин
Навчальна практика з дисципліни «Клінічна діагностика хвороб тварин» (теми відображені вище в <i>орієнтовному тематичному плані практики</i>)	«Великоснітинське» ім. О.В.Музиченка, «Агрономічна дослідна станція»	25

Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення практики студентів

Для проходження навчальної практики з дисципліни «Клінічна діагностика хвороб тварин» студенти забезпечуються: термометрами, плесиметрами і перкусійними молоточками, стетофонендоскопами, зондами для різних видів тварин, засобами для фіксації і приборкання тварин, засобами для лабораторної діагностики біологічних матеріалів, засобами особистої гігієни і медичною аптечкою.

Навчально-методичне забезпечення

Сучасні методи діагностики у ветеринарній медицині дрібних домашніх тварин (комп'ютерна і магнітно-резонансна томографія) Методичні вказівки для студентів ОКР «Магістр» за спеціальністю 8.110101 – «Ветеринарна медицина» (за видами). Цвіліховський М.І., Бондар В.О., Якимчук О.М., Немова Т.В., Палюх Т.А. К., Вид-во ЦП «Компринт». 2014. 84 с.

Методичні вказівки до проведення практичних занять по спеціальних методах дослідження тварин для підготовки фахівців ОКР «Бакалавр» спеціальності 6.11010101 – «Ветеринарна медицина» Частина 2. Цвіліховський М.І., Бондар В.О., Якимчук О.М., Немова Т.В., Палюх Т.А. К., Вид-во ЦП «Компринт». 2014. 136 с.

Спеціальні методи дослідження тварин. Частина 3. Цвіліховський М.І., Бондар В.О., Якимчук О.М. К., ЦП «Компринт», 2016. 76 с.

Рентгенологічне дослідження серця тварин: методичні вказівки для підготовки фахівців ОС «Магістр» спеціальності 211 – Ветеринарна медицина. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Костюк О.С., Маринюк М.О., Бондар В.О., Іванченко Н.Ю., Якимчук І.М., Обруч М.М. К., «ЦП Компринт», 2017. 28 с.

Сучасні методи дослідження серця. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Костюк О.С., Якимчук І.М. К., «ЦП «Компринт», 2020.

Діагностика хвороб серцево-судинної системи. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Якимчук І.М. К., «ЦП «Компринт», 2020.

Сучасна електрокардіографія тварин. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Костюк О.С., Якимчук І.М. К., «ЦП «Компринт», 2020.

Діагностика хвороб дихальної системи тварин. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Якимчук І.М. К., «ЦП «Компринт», 2020.

Ендоскопія органів системи травлення у свійських тварин. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Костенко В.М., Грушанська Н.Г., Омельчун С.І. К., «ЦП «Компринт», 2020. 19 с.

Зміни показників крові тварин за патології. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Якимчук І.М. К., «ЦП «Компринт», 2022. 49 с.

Діагностика пороків серця. Методичні вказівки для виконання лабораторних і самостійних робіт з дисципліни «Клінічна діагностика хвороб тварин». Цвіліховський М.І. Якимчук О.М., Маринюк М.О., Якимчук І.М. К., ЦП «Компринт», 2023. 24с.

Вимоги до написання звіту.

Щоденник з навчальної практики заповнюється згідно вимог, що представлені в ньому, з повним аналізом отриманих результатів дослідження хворої тварини і власними висновками студента. При складанні звіту необхідно пояснити наведені результати.

Форми і методи контролю

В кінці кожного дня практики студенти надають викладачу результати власних досліджень і їх аналіз. В кінці навчальної практики студенти здають заповнений щоденник захищають результати власних досліджень. Після виконання індивідуальних завдань, повного оформлення щоденника з навчальної практики студент отримує залік

Рекомендовані джерела інформації

1. Клінічна діагностика внутрішніх хвороб тварин / За ред. В.І. Левченко. Біла Церква. 2017. 544 с
2. Цвіліховський М.І., Бондар В.О., Якимчук О.М., Маринюк М.О. Практикум з клінічної діагностики хвороб тварин. К., «ЦП»КОМПРИНТ», 2017. 307 с.
3. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Бондар В.О., Маринюк М.О., Обруч М.М., Якимчук І.М. Клінічне дослідження органів і систем тварин: навчальний посібник. К., "ЦП"КОМПРИНТ". 2017. 382 с.
4. Цвіліховський М.І., Якимчук О.М., Маринюк М.О., Бондар В.О., Якимчук І.М., Іванченко Н.Ю. Клінічна діагностика хвороб тварин. Частина 1. Інструментальні методи дослідження серця тварин: навчальний посібник. К., "ЦП"КОМПРИНТ". 2017. 126 с.
5. Цвіліховський М.І., Береза В.І., Костенко В.М., Бойко Н.І., Голопура С.І., Грушанська Н.Г., Якимчук О.М. Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин: навчальний посібник. К., "ЦП"КОМПРИНТ", 2017. 607 с.
6. www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
7. www.dnsgb.com.ua – Національна Наукова Сільськогосподарська Бібліотека Національної Академії Аграрних Наук
8. <http://dspace.nubip.edu.ua/> – Наукова бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України